

Toimintasuositukset

Työpaja 2: Työpaikkojen sisäilman radonpitoisuus

1. Työpaikkojen radonpitoisuuden viitearvoksi asetetaan 300 tai 400 Bq/m³. Jos päädytään korkeampaan viitearvoon, STM tekee Komissiolle direktiivin säätämän perustelumuition.

- 300 ok, jolloin arvo sama julkisten tilojen kanssa + terveysperuste + eri viranomaiset valvojina samalla raja-arvolla.
- kustannusten nousu korjauksista ta:lle. Viime kädessä työntekijät katsottava säteilytyöntekijäksi ja STUK:ilta haettava turvallisuuslupa, jos korjaukset ei onnistu. Näiden työpaikkojen lukumäärä jää vähäiseksi.
- Vanhojen työpaikkarakennusten korjaukset vaikuttaisivat yksittäisen työntekijän työsuojelun tasolla. Koko työntekijäpopulaation tasolla uudisrakentamisen ratkaisuille ratkaiseva merkitys.
- Korjauskustannuslaskelmia pidettiin kohtuullisina, eivät eroa muusta työsuojeluvastuiden kustannuksista. Aikajänne.

2. STUK tekee päivitetyn arvion työssään radonille altistuvien työntekijöiden altistumisesta

- Tarve uudelle radonpitoisuuden kartoitukselle Suomen työpaikoilla.
- Yksityisten mittaajien tulokset mukaan tilastoihin ja rekisteriin? -> tietopohjan laajennus
- Suunnattu (mittausveloitteeseen perustuva) - satunnaistettu (otantatutkimus). Antavat erilaisen tuloksen, vastaavat eri kysymykseen
- Myös viitearvon alitukset uudessa laissa ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

3. STUK päivittää työpaikkojen ja muiden oleskelutilojen radonmittausvelvoitealueiden määritelmän ja velvoittavuuden. Lähestymistapaa kehitetään niin, että potentiaaliset radonriskirakennukset löytyvät suurella todennäköisyydellä.

- Mittausvelvoite myös muissa kuin riskikunnissa + muut perusteet.
- Kuntaliitokset huomioon, radon ei seuraa kuntarajoja
- Riski voi olla myös muissa kuin riskikunnissa, ohjaako väärään turvallisuudentunteeseen?
- Uudet teollisuusalueet mukaan kartoitukseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. (esim. kaavoitusprosessi, rakennusvalvonta)
- Harkittavaksi radonmittausvelvoite rakennuksen lopputarkastuksessa.
- Radonkorjattujen työpaikkojen seurantavelvoite määräajoin?

4. Viranomaisyhteistyön ja digitalisaation edistämisen puitteissa STUKin olisi hyvä saada STM:n työsuojelun vastuualueen Vera-tietokantaan riittävät käyttöoikeudet, jotta työpaikkojen radonvalvontaa voidaan hoitaa tehokkaasti (norminpurku).

- Vera tavoite tulevaisuudessa muille viranomaisille oma käyttöliittymä/palveluliittymä rajatuin katseluoikeuksin. Kustannuskysymys tällä hetkellä, ei nopean aikavälin toimenpide.
- Nykytila yksittäisin osoitepoiminnoin ja toimitus STUK:lle.
- Tietojen vaihto mittauksista STUK-TSAVI ja päinvastoin.
- Valvontaviranomaisen roolit jatkossa. Yhteistyösopimuksen päivittäminen.

5. Kehitetään kaikille avoin työpaikkojen radontietokanta osana valtionhallinnon toimintojen digitalisaatiota.

- Työnantajien leimaantuminen? Negatiivinen julkisuus.
- Julkisuuskysymys, mitä halutaan viestiä.
- Valvontatieto / mittauspöytäkirja on julkinen joka tapauksessa
- Hyöty korjausyrityksille
- Tietokannan tarkkuus, postinumerotaso
- Alkuperäinen tieto ja päivitys, jos korjaustoimenpiteitä
- Tunnistetaan korkean pitoisuuden alueet
- Työnantaja/rakennuksen omistaja vai osoitetieto

6. Kaikki työpaikkojen ja muiden oleskelutilojen radonpitoisuuden toimenpidearvojen alituksetkin ilmoitetaan kansalliseen radontietokantaan, jotta siitä tulisi mahdollisimman edustava. Tämä edellyttää STUKissa tietojärjestelmien kehittämistä.

- STUK suunnittelee, että työnantaja tallentaa tiedon itse suoraan järjestelmään sähköisesti.
- Ilmoitetaanko vapaaehtoisesti tuloksesta riippuen
- Mittaajan rooli ilmoittajana, sopimusehto, STUK lupaehto vai lailla säätäen
- Toimiva käytäntö muun säteilyn kohdalla, annosmittauspalvelu toimittaa tiedon toiminnanharjoittajan puolesta

7. STUK varautuu siihen, että työpaikkojen radonvalvonnassa altistuksen seuranta vaativia työpaikkoja on jatkossa enemmän uuden annosmuuntokertoimen vuoksi. Tämä johtuu siitä, että altistuksen seurantaan tulee ryhtyä nykyistä pienemmillä sisäilman radonpitoisuuksilla ja annosrekisteriin tullaan kirjaamaan arviolta kymmenien radonille altistuneen työntekijän annoksia.

- Annosrajoihin tasoitusjakso kuten nykyisissä? 5 v. 20 msv rajalle?

8. Toiminnanharjoittajien tulee raportoida radonista johtuvat annokset (pitoisuuksien ja oleskeluaikojen lisäksi) STUKiin. Toiminnanharjoittajat, jotka eivät pysty ilmoittamaan annoksia, voisivat mahdollisesti tulevaisuudessa hyödyntää STUKin hyväksymiä annosmittauspalveluita, joilta voisi ostaa tarvittavat mittaukset, laskennan ja raportoinnin. Tämä edellyttää, että kaupallisia annosmittauspalveluita radonaltistukseen perustetaan ja niille saadaan STUKin hyväksyntä.

- Laskenta kaupallista toimintaa, jonka työnantaja ostaa. STUK ei laske.
- STUK hyväksyntä annosmittauspalvelu radonyritykselle.
- Ei olisi ongelma yrityksille.

9. Selvitetään, voisiko STUK määräyksissä myös henkilökohtaisille radonmittalaitteille asettaa hyväksyntäkriteerit.

- Ei esteitä. Kriteerit arvioitava standardien huomioiden.
- Laitteiden kehitys
- Lähtökohtaisesti nykyisellään täydentää olemassa olevia mittausmenetelmiä vai kaikki kriteerit täyttävät laitteet hyväksytään? Voi olla ensisijainen, jos ei muuta mittauskeinoa ole (esim. vaihtelevat työpisteet)
- Voi olla myös altistuksen seurannan työväline.
- Hyväksyntä laitteelle oltava, kriteerit sellaiset, että tulokset vertailukelpoisia.

10. Selvitetään, voivatko maanalaiset kaivokset ja louhintatyömaat tehdä osittaista omavalvontaa STUKin ohjauksessa niin, että työpaikat mittaisivat itse (tai ostaisivat mittauspalvelun ulkopuolelta) ilman radonpitoisuudet ja toimittaisivat tulokset STUKiin. Tarvittaessa STUK tekisi tarkastuksia ko. työpaikoille. Mittarit ovat nykyään helppokäyttöisiä puolijohteeseen perustuvia ja niitä olisi syytä testata käytännössä. Tällä edistettäisiin norminpurkua ja työpaikkojen vastuuta työpaikkojen turvallisuudesta.

- Mittausyritykset katsovat voivansa laajentaa toimintaansa ko. toimintaan
- Välineistön kehitys mahdollistaisi muutoksen (laitteisto olisi jatkossa oltava hyväksytty)
- Toimialan tiedottaminen muutoksesta
- Osalla työpaikoista on jo nykyisin toimiva omavalvonta (laitteisto ei ole toistaiseksi hyväksyttyä)

Kohta 10 jatkuu

- Tekstiosuus